

Pla de Barris del Besòs i el Maresme

Nous usos i espais esportius El Besòs i El Maresme

Dia: 22/06/2023 17:30h	Lloc: Aula 2, Centre Cívic Besòs	
Entitats: <ul style="list-style-type: none"> - AVV Besòs - AVV Maresme - AVV Besòs i Maresme - Associació Sant Martí Esport (ASME) - Pla de Desenvolupament Comunitari - Àmbar Prim 	Personal tècnic: <ul style="list-style-type: none"> - Berezi Elorrieta, Referent del Pla de Barris al Besòs i El Maresme - Cira Piquer, Participació i Acció Comunitària a Foment de Ciutat - Amadeu Santacana, Arquitecte de l'Equip Redactor del Projecte - Merche Alvira, Districte de Sant Martí - Robert Hernández, Districte de Sant Martí 	Consellers/eres dels grups polítics: <ul style="list-style-type: none"> - Silvia López, Consellera de Barri
Nombre total de persones assistents: 20 (14 dones, 6 homes)		

Ordre del dia:

- Presentació de la proposta de nous espais i usos esportius del barri
- Torn obert de paraules.

Acords presos a la sessió:

- Es valida la proposta global.
- S'estudiarà bé la ubicació dels elements i espais, considerant la preocupació veïnal pels possibles mals usos.
- S'enviarà l'acta, el llibre «Usos esportius al Besòs-Maresme» i la presentació als assistents.

Temes tractats:

1. Context del projecte: Espais Esportius Besòs Maresme

Berezi Elorrieta, referent del Pla de Barris al Besòs i El Maresme, explica el context del projecte. En el Pla de barris hi ha una línia de millora de l'espai públic que va sorgir del procés participatiu de definició del Pla de Barris, on es feia referència a la manca d'espais de lliure accés per a practicar esport al barri. Existeix una experiència prèvia d'èxit a la Verneda i la Pau i s'ha traslladat aquesta proposta al barri, adaptant-la i enriquint-la amb les aportacions de molts veïns i veïnes.

L'objectiu d'aquesta línia és identificar, millorar i ampliar els espais esportius del barri i fomentar la cohesió social, els espais de trobada i els hàbits saludables a través de l'activitat física.

A nivell de calendari, s'ha fet una diagnosi participada al 2022, a partir d'aquí s'ha elaborat una proposta que es vol validar abans d'estiu per a accelerar el procés de licitació d'obres i la resta de tràmits administratius.

L'objectiu de la sessió és presentar la proposta del que s'ha treballat a partir de les idees sorgides en les entrevistes amb agents del barri i la passejada amb dones i recollir les aportacions de les persones assistents.

2. Presentació de la diagnosi

L'Amadeu Santacana, de l'equip redactor del projecte fa una presentació de les idees clau de la diagnosi: les 21 entrevistes a 35 agents clau del barri i la passejada amb dones per incorporar la perspectiva de gènere al projecte.

S'ha realitzat un document de resum de la diagnosi que està consultable al web i es pot consultar en la presentació power point que s'ha presentat durant la sessió.

3. Presentació de l'estratègia i proposta d'avantprojecte

Sobre l'estratègia del projecte es destaca que es tracta d'una proposta per a potenciar l'esport saludable i millorar la convivència i generar nous usos de l'espai públic i millorar la salut i la qualitat atmosfèrica dels espais.

Un dels elements importants que s'ha tingut en compte és la ubicació dels transports públics: en un lloc on hi ha molt moviment de gent, és fàcil i més confortable desenvolupar-hi més activitats, per seguretat, per fàcil accés, etcètera. Es presenten els criteris generals de la intervenció:

- **La consolidació dels esports majoritaris:** Bàsquet i futbol.
- **La incorporació d'esports més integradors:** amb menys contacte físic, com el vòlei o el bàdminton. El patinatge també va sorgir com a demanda, però a la Verneda no ha acabat de funcionar.
- **Esports intergeneracionals:** màquines per a gent gran, intentant unir generacions. Més públic, més obert: Cal entendre que aquests espais són espai públic on hi ha activitat esportiva. Són espais oberts, més democràtics i, en aquest sentit, ajuden molt les dinamitzacions durant els primers anys.
- **Més repartit:** intentar generar una estructura repartida pel barri.
Equipament + esport: Intentar que on hi hagi una activitat esportiva hi hagi també un equipament que la complementi.

Al Besòs-Maresme, els grans espais esportius s'han concentrat entorn dels 2 grans eixos del barri, per motius d'espai. Als espais intermedis, espais de bàdminton i vòlei, on també hi havia algunes cistelles de bàsquet, es proposa instal·lar taules de ping-pong i màquines per a fer exercici, sortint dels eixos de Rambla Prim i Alfons El Magnànim. L'estratègia és ubicar aquestes zones properes a centres escolars.

Destaca que l'última capa del projecte és intentar entendre aquests espais amb una visió global, tot dibuixant un recorregut esportiu que passi per tots els elements, i a més incrementar la densitat vegetal i plantant-hi cirerers com a element especial que millora l'ambient: durant una setmana a l'any estaran florits, podent coincidir aquest moment amb una cursa o alguna altra competició esportiva veïnal.

Resumeix que les àrees d'intervenció es concentren en 10 espais molt concrets: entorns de centres escolars, Francesc Abad, el Casal de gent gran, la zona entre la Pl. Maresme i Diagonal Mar i les Pistes Vermelles. Aquest àmbit, caminant, configuraria un circuit d'uns 3 km que recorre la part interior del barri, més enllà dels dos eixos principals.

Torn obert de paraules

Veïna pregunta quins elements s'instal·laran en aquest petit circuit que es proposa.

Amadeu respon que a cadascun dels 10 espais, comptant els entorns de les escoles, hi haurà repartits elements diferents.

Veïna es mostra en contra de la instal·lació d'elements esportius propers a habitatges: explica que fa dues nits que no pot dormir a causa del soroll que es produeix a uns bancs davant de l'escola. Opina que s'ha de revisar el mobiliari d'aquesta banda del barri: als baixos no hi ha comerços, hi ha locals que es fan servir d'habitatge i es generen mals usos de l'espai públic que impedeixen el descans nocturn dels veïns. Es mostra a favor que hi hagi espais esportius per als joves i la gent gran del barri, però expressa molta preocupació pel seu mal ús si estan oberts dia i nit: demana que es busqui una estratègia per evitar més molèsties als veïns.

Amadeu Santacana expressa que entén la preocupació de la veïna. Explica que per exemple a la Verneda, a les Pistes Menorca, s'ha instal·lat una doble il·luminació que està funcionant bé: a partir d'una hora determinada, la llum permet circular, però no jugar a bàsquet. Considera que s'ha de treballar la proposta i les solucions amb cada cas concret.

Berezi Elorrieta afegeix que tot es pot modificar: avui només s'està donant una visió global del projecte.

Amadeu, arquitecte de l'equip redactor, explica **tres exemples**:

Pl. Apòstols: Davant de l'escola. Aquí hi havia dues taules de ping-pong i s'hi afegiran màquines per a gent gran, dues cistelles de bàsquet, elements de cal·listènia, miralls per a fer dansa, un banc de convivència i els cirerers.

Pistes Vermelles: S'afegeix una cal·listènia i s'obriran, deixant-les com a espai públic.

Casal de Gent Gran Joan Maragall: Es proposa rehabilitar les pistes de petanca, instal·lar-hi màquines per a gent gran i 2 taules de ping-pong.

Veí pregunta si els 4 bancs que han desaparegut a la Pl. de l'església tenen alguna relació amb aquest projecte. Es respon negativament.

Berezi Elorrieta pregunta si la decisió de posar les màquines al passatge davant el Casal de gent gran i no al carrer Alfons el Magnànim respon a les obres previstes. Apunta que, a la passejada amb dones, es va comentar que aquesta ubicació podia ser una bona opció, perquè, actualment, hi ha altres usos d'impacte negatiu.

Amadeu respon que no hi hauria problema que els usos i elements es puguin desplaçar.

2. Torn obert de paraules

Veïna de l'AV Besòs i Maresme expressa preocupació per les zones on s'ubicaran els espais esportius. Assenyala que al C/ dels Germans Serra hi ha edificis amb molts problemes de convivència: la gent ja se'n va a dormir i tard i molesta el descans veïnal, si s'hi instal·len elements esportius, pot ser encara més conflictiu.

Amadeu Santacana respon que està previst instal·lar els elements al costat nord de la plaça.

Veïna es queixa que no es pugui gaudir de l'espai públic per culpa de l'incivisme. Opina que, si no es tanquen les Pistes Vermelles, s'hi farà «botellón» cada nit.

Veïna valora que la tanca actual, que separa els joves que juguen a futbol dels que fan «botellón», dona més seguretat.

Berezi Elorrieta respon que, en la passejada amb dones, es va comentar que el fet que hi hagi només un accés (encara que estigui sempre obert) genera sensació d'inseguretat. La idea era que aquesta tanca estigui alçada per a evitar que les pilotes se'n vagin fora i, justament, ubicar-hi elements al voltant de la pista per a evitar aquests usos de consum d'alcohol i desplaçar-los.

Amadeu Santacana afegeix que, per aquesta raó, s'hi ubicarà la cal·listènia al sud i el vòlei al nord: els usuaris de la cal·listènia són un col·lectiu que poden generar un efecte dissuasiu. A la Verneda també hi ha conflictes similars i s'ha vist que, quan alguns espais han agafat dinàmiques positives, les activitats menys desitjables s'han acabat apartant. Si malgrat tot hi ha molt conflicte, es poden modificar o retirar elements: sempre hi ha un risc, però si les propostes funcionen, es generen millores.

Merche Alvira, del Districte de Sant Martí, apunta que la intenció és canviar les dinàmiques d'aquests espais.

Veïna explica que fa anys que intenta canviar les dinàmiques que es donen als bancs davant de l'escola: no s'utilitzen per a fomentar la comunitat, hi ha un mal ús de l'espai a totes hores i les famílies van a la PI. Dolors Canals.

Veïna de l'AVV Maresme pregunta què s'instal·larà a l'escola Prim. Explica que està farta de batallar perquè es treguin els tres bancs que hi ha allà i que, a parer seu, només serveixen per a fer «botellón».

Amadeu respon que no hi ha cap proposta en aquesta ubicació. Berezi Elorrieta afegeix que l'espai més pròxim és la PI. dels Apòstols.

Veí de l'AVV Maresme demana que es valori la decisió d'obrir els equipaments esportius les 24 hores. Explica que, per exemple, a les Pistes Vermelles s'hi fa «botellón» a l'estiu i s'hi juga a bàsquet fins a altes hores de la nit, malgrat que no hi ha llum, molestant el descans dels veïns. Demana que es tingui en compte que la Verneda i la Pau i el Besòs i el Maresme, malgrat les semblances, són barris amb característiques diferents. També assenyala que el paviment d'aquestes pistes està trencat: si es fa una reforma, cal que hi hagi manteniment.

Veí de l'AVV Besòs apunta que el camp de Francesc Abad, abans, s'anomenava Campo de Lluís Borrassà, 23: recorda que allà hi jugaven el FC Besonense, el FC Montenegro, el FC La Mina i el FC Mediterráneo. El 2008 se li va canviar el nom i es va batejar com a Complex Esportiu Municipal Francesc Abad, qui fou una de les tres persones que van negociar amb el Sagrat Cor, la propietat del terreny, la seva cessió al barri.

Veïna pregunta si les pistes de Francesc Abad estan ja acabades: actualment, no hi ha cap arbre a l'entorn, ni cap ombra.

Berezi Elorrieta respon afirmativament. Explica que donar ombra a tota la pista és difícil, però ja es té en compte que cal més ombra, almenys, als espais d'espera i de trobada. L'interior de l'equipament no s'ha inclòs en aquest projecte, perquè la remodelació ja estava en marxa des d'abans, però hi ha coordinació amb Districte.

Youssef, d'ASME, pregunta si hi ha alguna pista de vòlei pensada.

Amadeu respon afirmativament: n'hi haurà 4, que seran per a jugar a vòlei i a bàdminton.

Des d'ASME indiquen que no es poden plantar arbres tan a prop de les pistes, perquè poden resultar perillosos per als nens que juguen: a la Verneda està passant. Demana que, almenys, es tapin els escocells.

Amadeu respon que s'ha mirat amb l'IBE que hi hagi una distància de seguretat mínima de dos o tres metres respecte a la pista. A vegades ha passat que això no es respecti o que vingui un altre departament i hi instal·li una font: es té en compte perquè no passi.

Veí denuncia que hi ha problemes de seguretat molt greus a les Pistes Vermelles i el seu entorn.

Berezi Elorrieta respon que, si s'aconsegueix que hi hagi altres usos als voltants, millorarà la situació.

Veïna pregunta on es podrà jugar a criquet i si serà un espai de lliure accés.

Berezi Elorrieta respon que a Francesc Abad s'ha fet una pista de criquet i s'hi han instal·lat 2 gàbies. S'està treballant per a recuperar la normativa que hi havia abans, perquè tothom pugui fer-ne ús, no només el projecte dinamitzat, sinó també usos autònoms i posar una mica d'ordre per veure com es coordina i centralitza aquest tema. S'està treballant amb ASME i amb Districte de cara el setembre.

Merche Alvira afegeix que al juliol ja estan funcionant les activitats a Francesc Abad, en principi a l'agost es tancarà per vacances i es treballarà de cara el setembre. Es vol parlar amb els veïns dels voltants per a presentar els equipaments, els horaris, etcètera.

Veí de l'AVV Maresme pregunta que passarà a la Pl. Maresme.

Berezi Elorrieta respon que la Pl. Maresme no entra dins d'aquest projecte d'espais esportius: ja hi ha un altre pressupost reservat per a la millora general de la plaça i de l'espai infantil. Hi haurà millora del paviment, de la il·luminació, del clavegueram, etcètera. El perímetre estava contemplat amb més parterres i més espai verd: això entrava a la 2a fase del projecte, però, com que a l'última sessió es va parlar d'una previsió de projecte més amplia, agafant també els accessos i la plaça del costat, s'ha de revisar aquesta qüestió. La 1a fase està aprovada i les obres començaran a la tardor.

Merche Alvira puntualitza que la gent està preocupada perquè ara s'hi fan moltes activitats i no es vol perdre la plaça.

Veïna critica que les reformes es facin per fases: quan s'acaba una, ja s'ha malmès tot el que es va fer a la prèvia. Valora que els projectes són de qualitat, però després no s'acaben executant.

Berezi Elorrieta respon que el projecte va arrencar amb la idea de millorar l'espai infantil i posteriorment el projecte s'ha anat ampliant fins a on ha arribat el pressupost del Pla de Barris, obtenint diners d'altres indrets. El projecte integral s'ha deixat fet, però, amb les dues fases.

Veïna pregunta quan s'acabarà amb el paviment del mercat: s'esperava que la reforma s'executés a l'agost, però se li ha dit als paradistes que no es farà perquè no hi ha diners.

Berezi Elorrieta respon que amb l'anterior Pla de Barris es va reordenar l'interior i els espais de magatzem. Ara s'han rehabilitat la façana i els accessos: segurament, s'encarregarà de finalitzar la reforma l'Institut Municipal de Mercats.

Merche Alvira recorda que ara comença un nou mandat i que s'ha de mirar en positiu.

Veïna opina que el Mercat del Besòs és un pegat, com sempre: a la resta de mercats de la ciutat s'han fet reformes en condicions.

Altres veïnes opinen que és la dinàmica general al barri.

Veïna pregunta si la Rambla Prim es reformarà tota o només a trams. Considera que el carril bici que arriba a Pere IV és una vergonya.

Berezi Elorrieta demana d'acabar de parlar del projecte que es presentava. A banda de pensar millor les ubicacions, aclarir, treure elements que ja existeixen no és fàcil. Els bancs del projecte s'incorporaven a les zones d'esport per a generar espais d'estada: s'ha d'aconseguir que hi hagi usos de tota mena i promoure que altres persones s'apoderin d'aquests espais.

Veïna opina que si la Guàrdia Urbana fa la seva feina i s'imposa quan hi hagi mals usos de l'espai, ningú hauria de prescindir d'aquests bancs, papereres i contenidors.

Veïna matisa que està bé que s'ha dit sobre la Verneda, però que s'ha de considerar que no és el mateix barri.

Berezi Elorrieta respon que, des del Pla de Barris, no es pot influir en l'actuació de la Guàrdia Urbana, però es pot pensar en la dinamització posterior dels espais. Pren nota i es compromet a intentar adaptar l'espai perquè sigui una mica més amable per a altres perfils de persones, que no siguin espais perquè s'hi sentin còmodes les persones que en fan mals usos, sinó les dones grans, per exemple.

Veïna valora que el projecte que s'ha presentat es concentra en Rambla Prim cap a baix: considera que els veïns de dalt estan oblidats. Només hi ha l'Escola Prim, amb PI. Apòstols.

Berezi Elorrieta respon que s'ha pensat de vincular molt el projecte amb les escoles i equipaments existents.

Veí pregunta si continuarà el Pla de Barris.

Berezi Elorrieta respon que el Pla de Barris arribarà segur fins a desembre de 2024: tot el que s'aprovi als espais participatius, es farà.

Veïna pregunta si s'ha parlat de la Pl. Diagonal Mar.

Amadeu Santacana respon que s'ha parlat de l'espai que hi ha entre Pl. Diagonal Mar i Pl. Maresme: hi ha una urbanització nova amb habitatges de nova construcció que ha generat un espai entre aquestes dues places.

Berezi Eorrieta pregunta si, en general, es veu bé la proposta global, al marge del detall.

Les veïnes i veïns expressen consens afirmatiu.

Veïna pregunta què s'hi farà a l'espai rectangular a Alfons el Magnànim.

Berezi Elorrieta respon que sembla que hi ha un projecte de reurbanització de tot el carrer: s'informaran millor per veure si es poden desplaçar els elements que hi ha davant el Casal de Gent Gran o barrejar-los a Alfons el Magnànim.

Merche Alvira proposa que es demani al Consell de Barri que s'expliquin les obres del C/ Alfons el Magnànim, fins on arriba el projecte i què s'hi farà.

Veí explica que, l'última vegada que es va parlar d'aquest projecte, es va aturar perquè s'havien trobat terres contaminades.

Berezi Elorrieta afegeix que sempre en trobaran: tot el sòl del Besòs està contaminat. Es va estudiar de fer horts urbans i era complicat per aquesta raó.

Veïna pregunta si es farà alguna reforma al tram del C/ Alfons el Magnànim fins a Bernat Metge. Assenyala que les llums no s'han canviat, el paviment està malmès i hi ha un parc infantil que no té manteniment.

Merche Alvira respon que aquestes qüestions s'han de parlar millor al Consell de Barri, perquè ara mateix no hi ha cap informació.

Berezi Elorrieta agraeix l'assistència i recorda que s'enviarà l'acta, el llibre i la presentació als assistents.

Calendari previst

Berezi Elorrieta explica que, si avui es recullen aportacions, es poden incorporar al projecte executiu entre setembre i novembre de 2023, la licitació es faria l'abril 2024, l'inici d'obres podria ser l'octubre de 2024 i el final el març de 2025.

